

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานอนุมัติรับเป็นโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในตำบล ตำมะลังที่มีความลำบากในการเดินทางระหว่างฝั่งแผ่นดินกับเกาะตำมะลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไป โรงพยาบาล อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทาง และการขนส่งผลผลิตทางการประมงและสินค้า อุปโภค-บริโภคของประชาชนในพื้นที่ แต่เนื่องจากพื้นที่โครงการอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องดำเนินการขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 เพื่อขอใช้พื้นที่สำหรับ โครงการ (รูปที่ 1.1-1)

กรมทางหลวงชนบท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มีมติเห็นชอบเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 (ภาคผนวก 1ก)

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้โครงการ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งรายงาน ดังกล่าวเป็นการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการ จึงจำเป็นต้องนำเสนอมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ทั้งในระยะ ก่อสร้างและระยะเปิดใช้งาน ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติ ตามเงื่อนไขของมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

กรมทางหลวงชนบทตระหนักดีถึงความสำคัญในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจได้รับผลกระทบ จากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล จึงได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อมตามแผนการติดตามตรวจสอบในระยะเปิดใช้งาน ดังที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมของโครงการ เพื่อเป็นการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามที่ได้เสนอไว้ ตลอดจนเป็นการศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการ

1.2 เหตุผลความจำเป็นของการจัดทำรายงาน

กรมทางหลวงชนบทตระหนักดีถึงความสำคัญในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการในระยะก่อสร้างและระยะเปิดใช้งาน จากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล และเพื่อให้สอดคล้องกับ “ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ดำเนินการหรือขออนุญาตจะต้องจัดทำเมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจการแล้ว พ.ศ. 2561 (4 มกราคม 2562) และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565” ซึ่งต้องการให้มีการปฏิบัติตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้ประเมินไว้ รวมทั้งมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้เสนอไว้ในรายงานเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และยังเป็น การปฏิบัติตามแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ได้เสนอไว้ในรายงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามที่เสนอไว้ และเป็นการยืนยันได้ว่าการนำไปปฏิบัติจริง อีกทั้งยังเป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการตามระบบสากลและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

เพื่อให้การติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะก่อสร้างมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าว จึงต้องจัดทำโดยบุคคลที่ 3 (Third Party) ดังนั้นทางกรมทางหลวงชนบท ได้มอบหมายให้ บริษัท เอ็นแคด คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1) เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแผนการติดตามตรวจสอบในระยะเปิดใช้งาน ดังที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบ อันจะทำให้ทราบถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินโครงการ เปรียบเทียบกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ และเสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะเปิดใช้งานตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

3) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะและแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ

4) เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ทันทั่วทั้งที่ เมื่อผลการติดตามตรวจสอบแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาลุกลามขึ้นภายหลัง

5) เพื่อนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการอื่น ๆ ของกรมทางหลวงชนบทต่อไป

1.4 ขอบเขตการดำเนินการ

- 1) รวบรวมและทบทวนข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองท่ามะลิ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ระยะก่อสร้างและระยะเปิดใช้งาน ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบ
- 2) ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะเปิดใช้งาน ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ
- 3) เสนอแนะแนวทางแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- 4) จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะเปิดใช้งาน เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
- 5) จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามแนวทางการนำเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนด และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประเภทโครงการด้านคมนาคม (Guidelines for Environmental Monitoring Report) ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุงล่าสุด เดือนมกราคม พ.ศ. 2565) อย่างเคร่งครัด
- 6) หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ และ/หรือมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ให้จัดทำรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงเสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาก่อนทุกครั้ง